

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9/43

Tarih : 20.11.2024

8/55

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

20 Kasım Çocuk Hakları Günü dolayısıyla Türkiye'de çocukların maruz kaldığı son derece ciddi boyutlara varan olumsuz tablonun sorumlularının tespiti ile birlikte çocukların işçileştirilmesi, çocuk yoksulluğu, çocuk cinayetleri, istismar vakaları, cezaevindeki çocuklar, kayıp çocuklar, mültecileştirilen çocuklar, depremzede çocuklar, kolluk şiddetine maruz kalan çocuklar, anadilinde eğitim gibi eğitim haklarından yararlanamayan çocuklar başta olmak üzere çocukluktan gelen hakları yok sayılan çocuklara dönük ağır hak ihlallerinin ve alınmayan önlemlerin izahı amacıyla genel görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz. 20.11.2024

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin ardından 20 Kasım tarihi, Dünya Çocuk Hakları Günü olarak kabul edilmiştir. Ancak ne var ki Türkiye'de çocukluk haklarından mahrum edilen çocuklar, oldukça fazla sorunlara maruz kalmaktadır.

Çocukların çok yönlü sorunlarla maruz bırakılması çeşitli vesilelerle gündeme gelmiş olsa da önleyici tedbirlerin alınmadığı ve çocukların bugünlerinin ve geleceklerinin yok sayıldığı hadiseler tekrarlanmaktadır. Narin Güran cinayetinin ardından toplumda kısmi bir farkındalık oluşmuş ve gelişen toplumsal baskıların ardından parlamento bünyesinde çocuk cinayetleri ile çocuk istismarının araştırılması istemiyle bir komisyon kurulmuştur. Ancak bundan önce kurulan komisyonların yasak savmak niteliğinde olduğuhu defasında yeniden deneyimlenmiştir. Bu yöntemin, aynı zamanda, sorumluluk makamında olanların eksikliklerinin perdelenmesini desteklediği de şüphesizdir. Nitekim daha evvel bu kapsamda kurulan komisyon çalışmalarında bir neticeye varılmamış olması ve çocukların maruz bırakıldığı ağır hak ihlallerinin katlanarak devamı hali, oluşan kanaati pekiştirmektedir.

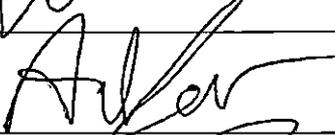
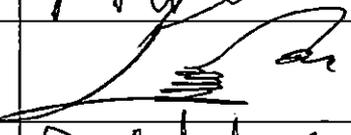
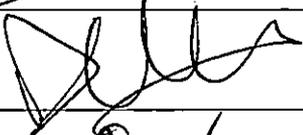
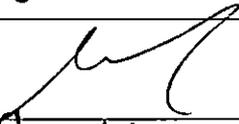
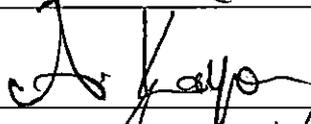
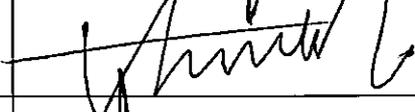
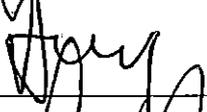
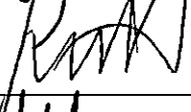
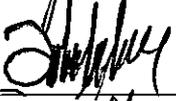
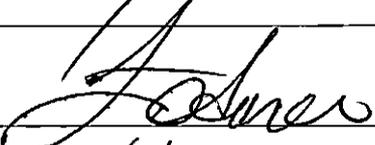
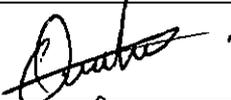
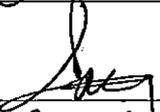
Öte yandan MEB kayıtlarında, 19 milyon öğrenci için okullaşma oranı açıklanmışsa da örgün öğretimdeki öğrenci sayısı, okul terkleri de eklendiğinde 15 milyona kadar inmiştir. Okullaşma oranının ise %85'te kaldığı verilerle sabittir. Bu durumun nedeni, 4+4+4 eğitim sistemi dayatması ile çocukları eğitim dışına iten sistemdir. Bu yöntemle bilhassa kız çocuklar okula gidemezken, erkek çocuklar da MESEM uygulamasıyla işçileştirilmektedir. 2023-2024 eğitim öğretim döneminde en az 66 işçileştirilen çocuğun hayatını kaybettiği kayıtlara yansımış olup devletin sermayeye ucuz iş gücü sağlamak adına MESEM'leri devreye soktuğu ortadadır.

2015-2023 yılları arasında "çocukların cinsel istismarı" suçuna ilişkin açılan dosya endeksinin %94 oranındaki artışı, oldukça çarpıcıdır. Çocukların evlerinde, kaldıkları yurtlarda, okullarda uğradıkları istismar vakalarındaki artışın en önemli müsebbibi, mahkeme süreçlerinde uygulanan cezasızlık politikası ve iktidarın "bir kereden bir şey olmaz" şeklindeki yaklaşımıdır. Siyasi erkin dolaysız, yargı erkinin ise dolaylı yoldan istismarcılara yönelik koruyucu tavrı, çocuklar güvenceden yoksun bırakmaktadır.

Depremde kaybolan ve akıbetleri öğrenilemeyen çocuklar başta olmak üzere kamuoyuna da yansıyan kayıp çocukların gözardı edilmesi, derin yoksulluk nedeniyle eğitim dışı kalan çocukların çalıştıkları mekanlarda ölmeleri, okula gidebilenlerin ise beslenme yetersizliği neticesinde gelişimlerinin olumsuz etkilenmesi başta olmak üzere sağlıklı gelişim hakkından mahrum bırakılması, anadilinde eğitim verilmemesiyle çocukların benliklerinden uzak yetişmek zorunda bırakılması son derece can yakıcı gerçeğlerdir. Üstelik yaşama gözünü cezaevinde açan ve cezaevinde

büyümek zorunda olan, mayın patlaması yahut zırhlı araç çarpması ile hayatını kaybeden, evsiz kalan, cezaevine giren, yetiştirme yurtlarında ve cezaevlerinde istismara uğrayan, derin yoksulluğun cenderesinden çıkamayan milyonlarca çocuğun en temel haklarının gasp edildiği verilerle sabittir. Ortaya çıkan bu tablo aynı zamanda bir sistem krizine de işaret etmekte olup mevcut ekonomik krizin yarattığı olumsuzluklar en çok çocukları etkilemekte, uygulamaya konulmayan haklar sistem içerisinde eritilmektedir.

İzah etmiş olduğumuz gerekçelerle, sorumluluk makamında olduğu halde önlem almayan iradenin; her boyutu ile ağır hak ihlallerine tekabül eden çocukların maruz bırakıldığı çoklu sorunları, münferit olarak yorumlama kolaycılığına kaçmaksızın ele alması ve yapılması gerekip de yapılmayanların ortaya çıkarılması, neden-sonuç ilişkilerinin doğru tespiti ile birlikte kamuoyu önünde hesap vermesi gereklilik arz etmektedir. Bu gereklilik aynı zamanda kamuoyunun da beklentisidir.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELI	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13			
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	